



## Välisministriabiid tulevad Londoni

LONDON (St.T.) — N. Liidu valitsus on vastu võtnud inglise kutse oma votta Londonis toimuvat nelja suurriigi välisministrite konverentsist, kus arutatakse Itaalia asumaade edaspidi saatust, teatakse Briti välisministri abiid.

Juba varem on oma nõusoleku konverentsist osavõtmiseks annud USA ja Prantsusmaa valitsused.

## Briti töerakonna opositsioon jäi parteikongressil alla

LONDON (St.T.) — Sotsialistliku briti töerakonna siseopositsioon ei ole suutnud erakonna konverentsil Margarete lõigata mingid loorberid. Kõik erakonna siseopositsiooni liikmed, kes püüdsid pääseda juhatusse, kukkusid hääletamisel läbi. Selle tõttu ei tulnud töerakonna juhtkonnas mingid suuremaid muudatusi — uusi nimesid on ainult kolm.

Suuremat huvi konverentsil pakkus peaminister Atlee aruanne mõõdund aastase tegevuse kohta. Teda tervitati kõne pulti ilmutamisega südamele aplausidega, mis olid märksa entusiastlikumad kui mullu. Atlee demonteeris kõiki teatavaid uutest valimistest veel enne parlamendiperioodi lõppu ja seletas, et töerakonnal on suuri võimalusi järgmistel valimistel veel kord viieks aastaks võimule pääseda. Tä tähendas, et töerakond kavatab teise viieaastase parlamendiperioodi jooksul asuda Inglismaa sotsialiseerimisele.

Atlee seletas, et valitsuse ülesanded on kahesugused: teostada üleminekut sõjast rahule ring kapitalismist sotsialismile. Valitsuse esimeseks ülesandeks onnud aga lõpetada koostööd valitsuse sotsiaalprogrammi, millele läbi viidi aasta asemel 22 kuuga.

Peaministri hoiatus, et administratiivaparati ei tohi ülepungituda, tõlgendatakse mitmes ringkondades kui märki, et sotsialiseerimist foorseeritakse. Ka edaspidi samas kiiruses taktsi kui praegu.

Atlee avaldas oma täielikku toetust välisminister Bevinile ja tema välispoliitikal:

"Me püüame tõsiselt ühes ehitada harmoonilisi suhteid nng maailmarahu. Ma liikkun kategooriliselt tagasi teatavate isikute süüdistused, kes oma allahetlikkuses ühese suurriigile süüdistavad meid allahetlikkuses teisele suurriigile. Meie püüame kõigiga koos töötada."

Konverentsi teine nimetamisväärne sündmus oli tervishoiuminister Bevin esinemine, kes juhatusel nimel pidil tagasi tõrjuma erakonna saadikute sotsialiseerimisalga. Ta õnnestus vältida veerühmituste sotsialiseerimistepanekuid, kuid jäi alla väikealade süsteemi kaotamiseks. Erakond otsustas astuda 16.000 naelase ajalehefondi, et võimaldada kampaaniat kodanliku ajakirjanduse vastu.

Briti kaib kohut Albaaniaga

HAAG (St.T.) — Rahvusvaheline kohtus Haagis on saanud Briti valitsuse avalduse, milles palutakse arutusele võtta protsessi Albaania vastu Korfu kanal mineerimise pärast, mille tõttu teatavasti kaks briti sõjalaeva said võigesti ning hukkus 44 briti mereväelast.

See kujuneb uue rahvusvahelise kohtu esimeseks protsessiks. Teatavasti otsustas UNO juurdekoostöökohtu, kes Briti kaebust esimesena arutas, küsida kaebust saata otsustamiseks Haagis rahvusvahelises kohtus.

## Naised ründasid vene peakorterit

WIIN (AP) — Vene peakorterit ees Wiinis on tugevdatud valvet, kuna mitusada austria naist korraldasid selle ees demonstratsioonirongkäiku, et protesteerida nende meeste ja poegade hoidmise vastu vene vangilaagrites.

Vene peakorterit kaitses asetati sajad politseinikeid ehituse ümber asuvatele tänavatele. Naised kogunesid kõigepealt Punase Riisti hoone ette, kuid kuuldes, et see organisatsioon nende heaks ei saa midagi ära teha, marssisid naised otsemaid liitlaste kontrollkomisjonile ette. Ka seal said nad vastuse, et kontrollkomisjon on täiesti võimetu midagi nende kasuks ette võtma. Nüüd võtsid naised suuna otse vene peakorterit poole, kus nad pikapeale jälle läinud valgusid.

## Eestlane pussitas oma külalisi

LJUNGBY (AB) — Neli päeva ajal tulid Ljungby haiglas kaks eestlast, keda oli pussitatud Trarydis. Ühel neist oli kõht maha lölgitud, nil et sooled rippusid haavast välja. Teine mees oli saanud sügava pussihaava selga, nil et kõhu kopsudest oli vigastatud. Mõlenud mehed olid üleni krimlustatud ja kokku langemas verekaotusest.

Haiglas toimetati kogu operatsioon ning arstide arvates pääsevad mehed eluga.

Kogu lugu algas ühe pühade viinapeoga eestlaste vahel. Mõlemad pussitatud mehed olid tulnud nädala aja eest külla ühele eesti perekonnale Strömsnäsbrukis, kus pühade ajal hakati viina võtma. Hiljem jatkus jooming ühes Trarydis asuva eesti perekonna juures.

Peale õpikust viina tarvitamist tekkis tüli kahe külalise ja nende võõrastaja vahel Strömsnäsbrukist, kuna viinane nõudis külalistel küllaskäigu aja eest korteri ja söögiraha.

Kõhakuuli landisiskalil juurduise järele oli pussitaja 50 aastane mees, kes oma saatustliku teo on ka üles tunnistanud.

## Kursus eesti õpetajale

Rootsi koolivalitsus on teinud ettepaneku, et 60 eesti algkooliõpetajat korraldatakse kaheaastane täienduskursus — meestele rahvakooliseminaris Uppsalas ja naistele Falunis. Kursused peavad osavõtjale andma rahva-kooliõpetaja kutse.

## SOOMES PALJASTATI VENE-VAENULISI NOORI

HELSINGI (TT) Politsei on paljastanud Helsingis salajase noorsoo-organisatsiooni, kelle tegevus oli sihtitud soome pahempoolsete parteide ja N. Liidu vastu. Eesmärgiks olvad olnud sobival juhusel astuda terroristlikku tegevust. Juurdusel on selgunud, et suurem osa selle organisatsiooni liikmetest kuulus koonduserakonna noorte organisatsiooni — Kokoomuksen Nuoret.

Organisatsioon oli jaotatud võitlus-, sabotaaži- ja varustusrühmadesse. Peale selle oli organisatsiooni oma "juurdeolekopolitsei", kelle ülesandeks oli teostada järelevalvet oma enda liikmete üle.

Oma tegevuse kestel oli organisatsioon mitmel viisil hankinud endale relvi ja laskemoona, mida hoiti kogu-miskohas, ühes linna keldris, kust politsei konfiskeeris 3 püstolit, 2 automaatpüssi ja 500 padrunit.

Organisatsiooni poolt mitmel pool linna levitatud lendlehed olid trükitud ühe Helsingi suure ajalehe trükkikojas, kus mõned liikmed ise töötasid. Trükkikojas oli peale selle valmistatud vale

politsei ametilärke, mida taheti kasutada läbiotsimistel niisugustes kodus, kus teati olevat relvi.

Politsei on vangistanud seoses selle looga kolm isikut. Üks neist lasti siiski juba kolmapäeva õhtul vabaks, kuna teine neist leiti olevat vähem vastutüvimeheline.

## Kümme rongi läbi Porkkala

HELSINGI (AP) — Moskvas viibinud Soome majandusdelegatsiooni juht minister Kajjalainen seletas tagasi jõudmisel, et transiitliiklus Porkkala kaudu võib alata kõige lähemal ajal. Seejuures on soome rongide arv, mida venelased Porkkalast läbi läsevad, püüdnud viiele mõlemas suunas, s. o. kokku kümmele rongile päevas. Läbi-sõidu ajal veavad ronge vene vedurid. Soomlased oma esimese ettepanekus avaldasid soovi seitsme rongi transiitliikluseks.

## Overland külastab Soomet

HELSINGI (St.T.) — Norra kirjanik Arnuil Overland, kelle kommunismivastasesel sõnavõtte on ka eestlased Stockholmis ja Kopenhaagenis võinud jälgida, külastab grupi soome noorte kirjanike kutsel Helsingit.

Overland on sel juhul ise seletanud, et kutse aksepteerimine ei tähenda tema poolt mingisugust demonstratsiooni, kuna ta kavatses külastada ka teisi maa, nagu Shveitsi ja Hollandit. Tõenäoliselt langeb Overlandil külasta Helsingisse kokku vene noorte kirjanike kohtumisega soome noorkirjanikega 23.—27. juunil.

## Vaikne riigipööre Nikaraguas

NEW YORK (Reuter.) — Nikaraguas toimus kiire revolutsioon, mille jooksul armee võitis võimu oma kätte. Ajakirjanduse sattunud teated ütlevad, et Nikaraguas valitseb juba täielik rahu ning ei liheh oma tavallist rada. Rahvas ootab uue valitsuse deklaratsiooni.

Kukutatud president Arguello valliti ametisse veebruarikuus ja astus oma ülesannetesse alles 3. mail, mil lahkus endine president kindral Somoza. Viimane oleval olnud aga rahulolematu uue presidendi sammudega, kes muuhulgas kütutas minema teie rea vara presidendi ametnikke. Kindral Somoza märkivat pärast presidendi ametist lahkimist rahvuskardid juhiks, kelle abiga ta nüüd jälle võimu oma kätte haaras.

Nikaraguas on Kesk-Ameerika suurim, kuid kõige hõredamini asustatud riik. Lepinguga on Nikaraguas annud Ühendriikidele õiguse ehitada oma terrorituumist läbi uut kanalit Atlantid Vaikse ookeanini, mis oleks vastav Panama kanalile.

## Vene aksioon lääne ajakirjanduse vastu

LAKE SUCCESS (AP.) — N. Liidu ettepanek "võitluse ühistele" üle juurdle toime panemiseks "mis tekitavad segadust rahvaste vahelade massides", võeti vastu UNO informatsioonivabaduse alamkomisjonile pool.

Vene ettepaneku järele tuleb sooritada juurdüst teatavate ajalehtede ja teadetebüroode poolt levitatavate teadete suhtes, "mis on määratud massidele eksiteele viimiseks ning ebarahmoola tekitamiseks riikide vahel".

Vene esindaja komisjonis, Lomakin, süüdistas teatavasti poliitilisi korrespondente ja vaateajal sensatsioonide tegemises, mis tekitavad lahkeltisid. Ta seletas, et "nüüd on ülim aeg kut-suda korrale selliseid nurgataguseid "kangealast", kuid ei nimetanud se-juures ühegi publitsisti nime, kelle vastu ta rünnak oli sihtitud.

## Vene ei taha kaotada tseusuuri

LAKE SUCCESS (Reuter) UNO all-komisjon ajakirjanduse vabaduse uurimiseks on võtnud tuleval aastal peava konverentsi programmi järgmised punktid: 1) Vabadus pressi-korrespondentidele sõita igale maale ja liikuda seal ringi, 2) tseensuuri ja kõigi kitsenduste kaotamine välismaiste uudisbüroode tegevusele, 3) paremad side-võimalused uudiste vahendamiseks kõigi maade vahel, 4) abinõud uudismater-jali parandamiseks.

Vene esindaja, end. TASSI korrespondent Lomachin, on jäänud reserveeritud seisukohale kõigi nende punktide suhtes ja teatas, et ta esitab hiljem muudatusettepanekuid. Tema arvates on esmajoones vaja selgitada, kas pres-sikorrespondendid on "ausad ja usaldatavad" ja kas nad ei kurtarvita oma eesõigusi. Tseensuuri peab ta vajalikuks kõigi "pabatahtlike" korrespondentide vastu, kes võivad tekitada arusaamatusi ja lahkeltisid rahvaste vahel.

## USA esindajad Kesk-Idast koju aru pidama

KAIBO (TT) — Histiinformeeritud ringkondade teatel on USA valitsus kutsunud kõik oma diplomaatilised representandid Kesk-Idas Washingtoni, et seal ühiselt arutada Ühendriikide suhteid üksikute Kesk-Ida riikidega.

## Punased lipud Stockholmis raevoja ees

Täiispaeval oli näha Stockholmis rae-koja ees olevat lipumastidel punaseid N. Liidu lippe vaheldumisi rootsi riigilipuga. Põhjuseks oli asjaolu, et esimest korda pärast vene revolutsiooni külastas Rootsi pealinna vene kommunaalidelegatsioon, kes saabus aurik Sse-toretskiga. Venelasi oli sadamas tervitamas Stockholmis linnavolikogu juht-kond.

Venelased ürivad oma külastuse ajal Stockholmis liiklust, siidu, haiglaid ja vesivarustust.



AMERIKA TÖÖLISED KASUTAVAD oma ametühingute väimistid õige ajagruppidele võitle. Nii toodi Fordi tehastes Dearbornis, Michiganis osavõrgis, viimiskõmpaaniaks tehase ametühingusse välja tegei Stalini maskis reklaam, kes hoidis oma käes kätt, mille otsas jooksis neeger silidaga: „Nõbrid, mis kont-roolivad 'Local 600' viivad Moskvasse. Lühikene ennast vaateb — hüüatage, Ma-gee!e. Ameerika töetavandajate ajakirju, 'Life', kes selle pidi ära toob, avaldab ka terve lehekülje pille kommunistidele ja nende sümpatiseerijatele USA tööliis-or-gantsatsioonides.

## Vene tsooni — Rootsi kaubalepe ei too sakslasile kergendusi

BERLIN (AB.) — Berliini ajalehtede teated kaubalepingu sõlmimise Saksaama vene tsooni ja Rootsi vahel on tekitanud Saksaama korraga imestust ja rahulust. Imestust on ta tekitanud peamiselt majandusringkondades, kuna rahulust on ta tekitanud laia massi hul-gas, kes siit loodab igatsetud kaubavahetust välismaaga vajalike tar-bekappade saamiseks.

Loomulikult näeb majanduslik ring-kond asja õigemal valguses, kuna kau-balepingu läbirääkimised ei sisaldanud mingisugust venelaste idealistlikku püüt saksaa kaubanduse jalule ai-tamiseks, vaid püüet hankida omale välisvaluutat kõrvalteel kaudu. Seetõ-tu ei ole rootslaste seisukohalt usu-leping muud mitte midagi kui täien-duskokkulepe juba olemasolevale Vene-Rootsi kaubalepingule.

Sakslaste seisukohalt tekitab kõige rohkem muret asjaolu, et venelaste poolt Rootsiile lubatud kaubad osalt on sellised, milleid venelased varem olid lubanud reserveerida sakslaste oma tarviduste rahuldamiseks, muu-seas ka kommunistliku maareformi ebaõnnestumise tõttu raskelt kannata-nud põllumajanduse abistamiseks.

Praktiliselt ei ole täidetud mitte mi-dagi sellest, mida venelased on luba-nud oma tsoonis. Veebruaris lubas Sokolovski sakslastel ise osta põllu-tõrjitu oma produktioonist 30 mil-joni marga eest. Nüüd on aga selga-nud, et kaks suurimat põllutõrjitu-mis-tehast on püüdnud kogu ü oma produktiooni ära andma sõjakajajuta-suse venelastele. Samuti oli uusma-saajate jaoks ette nähtud riidilid ehi-tusploaki, kuid selle täitmisele ei saa-dud asuda, kuna punaarmee rekviree-risi saevabrikute toodang. Peale selle on olnud veel rohkend analoogi-lisi juhte muudel majandusaladel.

Kõige selle tagajärjel ei tehta vene tsoonis enam mingeid illusioone, et need kaubad, mida Rootsi ja Holland oma kaubanduskokkulepete kohaselt on kohustatud saatma Saksaama vene tsoonile, läheksid saksa tarbijate kasu-ks. Ei ole seepärast imestada, et sakslased tulevad meelde liitlaste sõjagaeseld hoiatusi neutraliseerile riik-idele, et nad ei teeks äri saksa poolt ookeeritud riikidega, kuna nende kaubad langesid nii sakslaste kasuks.

## Rootsi ringvaade: Välismaalased peavad aitama lahendada õpetajate kriisi

Kuigi Rootsis on kooliõpetajate ma-janduslikult üldiselt paremal järjel kui meil Eestis, siiski ei suuda see kutseala küllaldaselt meelitada omale värsket verd, mis täidaks vanade väl-jal langemisele tekkinud tühemikke. Selle tõttu on Rootsi kujunenud maarks, kus ühatahtli ollakse sunnitud tarvitama ajutisi õppejude, kel sootuks puudub kutse ja vajalik etteval-mistus.

1946. a. koolikomisjon on õpetajate puuduse küsimust lähemalt juurdle-nud ja oma uurimuse tulemusena esitanud koolivalitsustele terve rea ettepanekuid raskustest üle saamiseks, muuhulgas kasutades selleks ka välismaiseid õp-pejude.

Praegustel andmetel on üle kogu Rootsi puudu 700 algkooliõpetajat. Sa-muti on puudus ka teiste koolide õp-pe-tajakonnas. Ainult algkoolide madala-maste klasside jaoks on õppejude esialgu vajalised määrad. Olukord aga muutub lähemal ajal veelgi kriitilisemaks, kuna peale ar kasvamas eriti lasteriikard aastakäigud: aastatel 1942—1946 sündis Rootsis lapsi üksikute aastate järele vastavalt — 114.000, 125.000, 133.000, 134.000 ja 132.000. Nende aastakäikude lapsed astuvad alg-koolide madalamasse järku 1949—1957 aastate vahel. Järelikult jõuab selles ajavahemikus õpetajate tarvidus oma maksimumini. Seda mitte ükski algkoo-lide osas, kuna vastavalt algkooliõp-pelaste arvu suurenemisele kasvab ka kõrgete ja keskkoolide õpilaste üld-arv.

Õpetajakriisist üle saada, on kooli-komisjon teinud mitmeid ettepanek-uid. Kõigepealt soovivatke laiendada algkooli alamate klasside õppejude ettevalmistamise ulatust ning asu-ada selleks otstarbeks alaline semi-nar. Selle tagajärjel osutub edaspidi

## Millest juttu

Jakapi

See perekonnanimi tundub mõnele imelikuna aga ta on tuntud ja tarvita-tav Lõuna-Eestis. Imelikum on mees selle nime taga, kellest teeme tänä-juttu. Ta on enesest jälle kuulda an-nud, seekord Venezuelas — Caracasist, kus ta on lasknud arreteerida soome ohvitseri Aarne Kauhane. Sellest tea-tas hiljuti telegraafi-agentuur United Press, "Eesti insener Edgar Jakapi — nii seisib telegrammis — nägi Caraca-sis asuva Am. Ühendriikide konsulaadi ees mees, kelles ta ära tundis soome-lase, Soome poliitilise politsei endise ametniku Aarne Emil Kauhane. Vii-mati oli Jakapi Kauhane näinud Hel-singis, kus Kauhane ta oli arreteeri-nud Am. Ühendriikide saatkonnas juu-res. Jakapi on kirjutanud raamatuid oma vangiloole ajast Soomes, milles-ta juustab, kuidas teda Kauhane korraldusel on püüdnud Helsingis ja Karvia vanglas, Jakapi kavatses om-a raamat avaldada hispaania keeles. Kauhane võeti Venezuela ametivõimude poolt vahi alla, kes on teda üle kuu-laanud. Ametivõimud ootavad teatei Soomest ja mujalt, kas teda tuleb ke-helda kui sõjakurjategijat. Kauhane seabus Venezuelasse Stockholmist vä-jä antud pagulaspasissa".

Edgar Jakapi tuli Soome põgenikuna 24. okt. 1943, viibis mõni aeg Jollase laagris, nagu teisedki pagulased lähe-tagant ja siirdus edasi Helsingisse, kus sai tööd laboratooriumis. Ta tütleer-i end keemia-inseneriks, lisas juurde, et on õppinud Prantsusmaal ja kuuluv-a viililaseks korporatsioon "Sakalase". Kas ta just on keemia-insener, seda ei-teadnud väita keegi peale tema enda, küll valdas ta prantsuse keelt, ja oli mõni aeg asunud Prantsusmaal. "Sa-kalase" kuulmise suhtes tähendasid mõned tuntud "Sakala" inimesed, et nad ei ole oma organisatsioonis sel-le nimelisi vilistlast kohanud. Ametivõ-mudele nimetas Jakapi, et ta on enne põgenemist olnud Tartu omaikaitse ma-janduslemaaks ja tema auksaadiks on — sõjaväeametnik-administratiivkap-ten. Ta olevat põgenenud mobilisat-siooni eest. Edasi ta lisas, et tal olevat rohkesti sõjaliselt teateid ja ta võivat ju-tustada uutest kaltesseisundist, kuhu skslased asuvad taganemise kor-ral. Sakslased asusid töö ajal meid ko-duma värvatve ees, umbes Jaanuaril (Kingissapa) Joonel.

Jakapi jutustas, mitte ühtegi ame-tistlikule, vaid igale, keda ta lähe-mis kuulata. See hakkas püüetle tüüta-ma, sest kaamaliselt nägird varsti tema kerglase, meeliku ja ülligeline praalimine endale meil inimestele. Kõiki ta tundis, see Jakapi, muudugi oma jutu järgi, jaevalt sai keegi ni-lauda mõne tuntud isiku, kuid juba Jaakapi sügas vahele — see olevat kas tema suutlane, kaasviililane, kooli-ven, sõnasepp või muudu landsmann. Ed. Viililiga oli ta umbes 15 aastat ühes voodis maganud, Henrik Vainas-puuga 10 aastat ühel taldruul sõn-nud ja Jaan Tõnissonile poliitika al-lõhelaistamise tunde annud.

Helsingis tekkisid tal uued huvid, ta hakkas käima mõnda välissaatkondi, eriti Am. Ühendriikide saatkonnas. Ju-stustas ise, et pakkuivat neile materjale sakslaste tegutsemise kohta Eestis. Eriti ameerika korrespondentid olevat maile teinud poolt koostatud lugudele. Ikäisi senikaua, kui jäi ühest piievast alates kadunuks. Mõni nädal hiljem kuulisime, et Jakapi on arreteeritud ja istub poliitilises politseis. Tema asi ei olnud sugugi nii süttu, nagu ta ise hiljem seletas. Usaldatavalt allikast et-i usaldusväärsele pagulastele teada, et Jakapi on Helsingis huvi tunnud asja-de vastu, mille kohta ühel välismaalasel ja pealegi pagulasel ei ole lubatud hu-vi tunda. Muudugi äratas tema närvil-lise askeldamine tähelepanu. Ka teisi eesti pagulasi käis Helsingis Am. Ühendriikide saatkonnas, neist ei ar-reteeritud aga ühtegi.

Võimalik, et Jakapi soome politsei ei kohelnud just pehmet, mis on ka arusaadav, sest Jakapi kaunis võimatu laud võib ise selise käitumise väljajut-suda. Politseid on ju kogu maailmas suhteliselt kaunis ühesugused. Teistel põgenikeil oli soome politseiga vähe te-gemist ja peale Jakapi juhtumi arre-teeriti ka mõned lausa hiljanud või muud vembumehed, kõnematla loata üle piiri Rootsi minejast. Sest ei tohi unustada — Soome oli tookord veel sõ-jas. Kõigil eesti pagulastel Soomes, kel oli oma isiklike asjus kokkupuutumisi Soome keskpolitsei leit. Kauhane-ga, mäletavad teda kui korrektest ja sõlides meest, kes oli eriti vastutule-lik eestlastele. Eestist põgenes sakslaste ajal Soome ka mõningaid kom-muniste ja neil ei kõverdudat juukse-karvagi pealale. Eesti vanasõna ütleb, et mõni mees võib kirikuski vahele jääda. Nende liiki kuulub ka Jakapi, kes Soome-Vene vaherahul lepingu järe-le vabanes kui poliitiline vang.

Ta tuli muidugi Rootsi. Pani siin oma vanglamälestused kirja, mis olid näinult ja oskamatu koostatud ja si-laldasid toorest sõimu Soome aadress-il. Tülitas rängalt kaasinimesi tõlki-misega ja tüütas kirjastajaid, kes Ja-kapi teose kindlat tagasi lükkasid. Siis kauples ta mõne aja üle Soome poolkommunistliku kirjastusäriaga, kes

õpetades vajalikkus lähemal ajal välj-õpetada 30.000 uut koolimeest, s. o. peagu sama palju, kui praegu on õpe-tajaid üle kogu Rootsi.

Rootsi algkoolides on ära kasutatud ka rohkemist endist eesti-rootsi kooli-õpetajaid, kes jub Eesti läänernant-kul tõotasi rootsi keeles. Nüüd on tehtud ettepanek ka 60 eesti kutsega algkooliõpetaja kaheaastasele täien-duskursusele saamiseks, et ära kasu-tada nende kvalifitseeritud pedago-giilist ettevalmistust rootsi keele osku-se lihvimine kaudu.

## ERESTI TEADUSLIK SELTS ROOTSIS

Korraldab pühapäeval, 1. juunil s. a. eks-kursiooni Stockholmis-botaanika aeda (Ber-gianske Trädgården) prof. A. Mathieseni juhendamisel Kogunemine kell 11. Põhise-ti auditeerimise, kuhu Stockholmist juurde-tuud ka raudtee Hämmelegrändist Jarla linlastil väljuvate omnisühingute või tram-mi nr 6-ga (lõppepeatusest on 25—30 minuti-ne jaituteaikk põhja suunas). Osavõtti väliste kaasmatlaste vaba.

## UPPSALA

PREFERAAT JA FILMIOHTU. Laupä-eva, 31. mail kell 17 õhtul toimub Uppsala Eesti õpetajate Kõnede korraldusel Uppsala Folkets Husi a. maaliga Kungsgatan 53 korrusel ja filmiohtu Kavas on lühite-ate dots. J. Metsall. Kaastavate ja poli-ku küsimusi pagulaspõlves ning Joh-landvereli ja 2 kitsasfilmil Eestist. Põh-ja teadustööd ja 2 kitsasfilmil Eestist. Põh-justus. (President K. Pata, laulupidu). Kava on koostatud nii lastele kui ka täis-kasvanutele.

## BORAS

BES Kultuurtoimkond korraldab laupä-eva, 31. mail k. a. algusega kell 20.00 Boras, Fläckskola saalis. Asots. nr. 19. Põh-justus meeleloori Salongi Hämmelegrändi korrusel, klaverit ja laulu. Kavas Eesti ja teiste heliloojate õid. Piletid: Kr. 2.— ja 3.— saada hr. Ojari käest.

## LJNKÖPING

VÄLJASÖIT JA JUMALATEENISTUS. Ljnköpingi Eesti Pihtkond korraldab jumal-teenistust Eestis. Pühapäeval, 31. mail s. a. kell 19.00 Lääni Toomk. Vä-ljasaalste osak. ruumes — Läröverke. Pühapäevakorras: 1) Aruanded, 2) Juhata-ja revisjoni komisiooni valimine, 3) Rohal-iseadust kiitumised ja 4) Ljnköpingi mees-tõus palub tungival kõigil liikmetel pea-koosolekut osa võtta. Eraldi kutseid ei-saadeta.

## NYKÖPING

LAUPÄEVAL, 31. mail kell 18.00 toimub ENMKÜ korraldusel St. Nicolai koguduse saalis hõõgav viinane kogunemine. Ka-sa kirjanik A. Mälgue ettekannet kohvitau-d. ettekanded.

ka teid Jakapi käsikirja olevat võl-matu. See raamat väieab näitavasti mõeld Venezuelal kirjastajaid.

Edg. Jakapi liikus Stockholmis vene emigrantide seltskonnas. Erine Vene-zuelasse sõitu ta oli saanud omale ühe suurema tõlketöö rootsi keelset saksaa keelde, mille Jakapi vahendusil tegid valmis teised eesti põgenikud. Käskiriit oli tehnikat käsitava sisuga ja raske tõlkida. Jakapi kasseeris 160 valmides honorari sisse ja jättis tõlketöö tegi-jaile tasumata. Tal olevat nüüd Vene-zuelas eksport-import firma, või vähe-malt sellise firma nimetusega blan-keet, millel ta kirjutas Rootsi.

Maailm on kitsaks jäänud ja inimes-te teod käivad nende jälle, nüüd palju kiiremini kui vanasti. Kui etu mõnda meest küllaldaselt ei ole õpetanud, tu-leb tal ka veel vanemas põlves kooli-raha maksta.

Fakt